

Někteří zaměstnanci mají nárok na tisíce korun na penzi. O peníze si ale neřeknou

Veronika Němcová Dnes

Pracujete v některé z rizikových profesí? Od roku 2026 vám za splnění zákonných podmínek může zaměstnavatel povinně přispívat na penzijní spoření čtyřmi procenty z hrubé mzdy. Ne každý zaměstnanec ale peníze skutečně dostává. Důvodem může být i to, že o příspěvek musí sám požádat.

Autor: Depositphotos

Přidat mezi oblíbené zdroje na Googlu

Od letošního roku mají zaměstnanci některých rizikových profesí nárok na povinný **příspěvek zaměstnavatele na penzijní spoření**. Zaměstnavatel jim při splnění zákonných podmínek musí posílat čtyři procenta z hrubé mzdy.

Co se dozvíte v článku

1. Kdo má na povinný příspěvek nárok
2. Zaměstnavatel přispívá čtyři procenta
3. O příspěvek není mezi zaměstnanci velký zájem
4. Zaměstnanec musí o příspěvek požádat
5. Nová povinnost zatěžuje i firmy
6. Příspěvek zatím zaměstnance příliš nemotivuje
7. Příspěvek může posílit úspory na stáří
8. Vypočítejte si výši čisté mzdy

Nový průzkum mezi zaměstnavateli ukázal, že část pracovníků příspěvek zatím vůbec nevyužívá.

Podle společného šetření Unie zaměstnavatelských svazů ČR a KB Penzijní společnosti si u 22 procent oslovených firem příspěvek zatím **neuplatnila více než polovina zaměstnanců, kterým na něj vznikl nárok**. Výzkum se uskutečnil mezi 176 zaměstnavateli, kteří dohromady evidovali 2 472 pracovníků s nárokem na příspěvek. **Nejčastěji šlo o firmy z výroby, stavebnictví, zemědělství, dopravy a služeb.**

Kdo má na povinný příspěvek nárok

Povinný příspěvek na spoření si mohou zaměstnanci požadovat od 1. ledna 2026. Týká se zaměstnanců, kteří vykonávají vybrané práce **zařazené do třetí kategorie rizikovosti**. Neplatí tedy automaticky pro všechny zaměstnance, kteří pracují v náročných nebo fyzicky namáhavých profesích.

Zákon se zaměřuje na vybrané rizikové faktory pracovních podmínek. Jde o práce ve třetí kategorii rizikovosti z hlediska **vibrací, zátěže chladem, zátěže teplem nebo celkové fyzické zátěže při dynamické práci velkými svalovými skupinami**.

Nárok navíc vzniká pouze při splnění další podmínky. Zaměstnanec musí v daném kalendářním měsíci **odpracovat alespoň tři směny rizikové práce**. Za rizikovou směnu se přitom považuje směna, při které zaměstnanec vykonává příslušnou rizikovou práci po převážnou část směny.

Nejde tedy například o obecné pravidlo, podle kterého by každý pracovník ve výrobě nebo na stavbě automaticky dostával peníze navíc. Rozhodující je konkrétní zařazení práce a splnění zákonných podmínek.

Zaměstnavatel přispívá čtyři procenta

Pokud zaměstnanec podmínky splní, zaměstnavatel mu musí na penzijní spoření přispět **čtyřmi procenty z měsíční hrubé mzdy**. Peníze je možné posílat na penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření. **Na jiné produkty, například na dlouhodobý investiční produkt nebo životní pojištění se povinný příspěvek posílat nemůže.**

V praxi tak může jít o několik tisíc korun ročně. **Například při vyměřovacím základu 40 tisíc korun by čtyřprocentní příspěvek představoval 1 600 korun za měsíc**, pokud zaměstnanec v daném měsíci splní podmínku alespoň tří rizikových směn.

Aby však mohl zaměstnavatel peníze posílat, musí zaměstnanec svůj nárok uplatnit a sdělit potřebné údaje k penzijnímu produktu.

Přečtěte si také:

Srovnání termínovaných vkladů v srpnu 2026: úrokové sazby rostou, kdo je lídrem trhu?

O příspěvek není mezi zaměstnanci velký zájem

Podle průzkumu UZS a KB Penzijní společnosti uvedlo 22 procent firem, že u nich příspěvek zatím neuplatnila více než polovina zaměstnanců, kteří na něj měli nárok. **Zaměstnavatelé jako důvody zmiňovali především nízký zájem nebo pasivitu pracovníků, nedostatek informací, administrativní náročnost procesu nebo skutečnost, že zaměstnanec nemá sjednané penzijní spoření.**

„Povinný příspěvek má největší smysl tehdy, když se skutečně dostane k lidem, pro které byl určen. Nestačí proto pouze vytvořit nárok,“ **uvedl generální ředitel KB Penzijní společnosti Jiří Šperl**. Podle něj musí zaměstnanec vědět, že jde o reálné peníze na jeho budoucnost, jak je může získat a co pro to musí udělat.

Zaměstnanec musí o příspěvek požádat

Zaměstnavatel musí zaměstnance o jeho právu informovat, samotné peníze ale nezačne automaticky posílat jen proto, že pracovník splní podmínky rizikové práce.

Zaměstnanec musí zaměstnavateli oznámit, že právo na povinný příspěvek uplatňuje a uvést potřebné údaje k penzijnímu produktu. Teprve následně může vzniknout nárok na samotnou platbu. Podle pravidel zveřejněných ministerstvem vzniká právo na příspěvek nejdříve za měsíc následující po měsíci, ve kterém zaměstnanec své právo uplatnil.

Pokud zaměstnanec oznámí zaměstnavateli, že chce povinný příspěvek využívat v březnu, a v dubnu odpracuje alespoň tři rizikové směny, může mu vzniknout nárok za duben.

Zaměstnavatel pak příspěvek zaplatí do konce května.

Přečtěte si také:

**Valorizace důchodů bude asi nejnižší za poslední léta.
Juchelka chce vyjednat výjimku**

Nová povinnost zatěžuje i firmy

Průzkum přitom ukázal, že problém není jen na straně zaměstnanců. Firmy se musí vyrovnat s novou administrativou, sledovat splnění podmínek a upravit své mzdové procesy.

Celkem 79,6 procenta zaměstnavatelů označilo za hlavní dopad nové povinnosti právě administrativní zátěž. Nejčastěji firmy zmiňovaly úpravy mzdových systémů, evidenci směn a komunikaci se zaměstnanci. **Dalších 40,7 procenta respondentů by uvítalo zpřesnění výkladu pravidel.**

„Firmy musí správně určit okruh zaměstnanců, sledovat nárok, vést evidenci, upravit mzdové procesy a vše srozumitelně vysvětlit lidem, pokud má příspěvek skutečně plnit svůj účel, potřebujeme jasná pravidla a praktickou metodickou podporu“ upozornil prezident Unie zaměstnavatelských svazů ČR Jiří Horecký.

Zajímavé přitom je, že pro většinu oslovených firem nejde o úplně nový typ benefitu. **Celkem 77,8 procenta zaměstnavatelů uvedlo, že svým pracovníkům přispívalo na penzijní spoření už před zavedením zákonné povinnosti.** Novinkou je tedy především povinnost

přesně určit, komu nárok vzniká, a tento nárok průběžně sledovat.

Přečtěte si také:

Může vám zaměstnavatel snížit mzdu během pracovního poměru?

Příspěvek zatím zaměstnance příliš nemotivuje

Průzkum zároveň naznačuje, že samotné zavedení povinného příspěvku nemusí stačit k tomu, aby si lidé začali více spořit na důchod.

Celkem 68,1 procenta oslovených zaměstnavatelů se domnívá, že povinný příspěvek zaměstnance spíše nebo rozhodně nemotivuje k zahájení penzijního spoření. Motivační efekt naopak vidí 27,2 procenta respondentů.

Jedním z důvodů může být i to, že se zaměstnanci k penězům zatím nedostane. **Z pohledu pracovníka totiž nejde o peníze, které by dostal přímo do výplaty.**

Příspěvek může posílit úspory na stáří

Smyslem nové úpravy je pomoci lidem, kteří dlouhodobě pracují v náročných podmínkách, vytvořit si větší finanční rezervu na stáří. Příspěvek zaměstnavatele může být zajímavý i proto, že se ukládá dlouhodobě a může se kombinovat s dalšími výhodami penzijního spoření.

Pro zaměstnance je proto důležité především zjistit, zda jeho konkrétní práce skutečně spadá do režimu, na který se povinný příspěvek vztahuje. Pokud ano, měl by si ověřit, zda splňuje také podmínku tří rizikových směn za měsíc a zda má sjednaný odpovídající penzijní produkt. Zároveň by neměl čekat, že peníze začnou chodit automaticky.